

Trồng Lan Trơ Rễ

Nhiều cây lan khi mua về ở trong tình trạng bị trơ rễ (bare root). Những cây lan này có thể là:

- Bóc ở trong rừng ra vì lan bám vào thân cây lớn nên phải bóc ra, trường hợp này lan thường bị đứt rễ.
- Gửi lan cho nhẹ cân, một vài vườn lan vẫn gửi lan trơ rễ, nhưng hiện nay phần đông lan gửi đi còn nguyên trong chậu.
- Lan vừa mới tách nhánh, nhà vườn không muốn trồng trong chậu.
- Lan mang vào từ nước ngoài. Vì vấn đề phòng ngừa bệnh tật, sâu bọ cho nên Bộ canh Nông Hoa Kỳ và nhiều quốc gia khác bắt buộc các cây cối nhập nội phải để trơ rễ.
- Các giống Ascocenda, Vanda, Mokara trồng trơ rễ hay đã cắt cành.

Những cây lan ở vào tình trạng kể trên, khi tới tay người nhận thường ở trong tình trạng khô héo vì thiếu nước, thiếu hơi ẩm trong thời gian đóng gói, chuyên chở hoặc nằm trong nhà kho chờ đợi.

Trong thời gian này có cây vì bản năng sinh tồn nên mọc mầm, nhưng phần đông ở trong tình trạng ngủ yên hay thân cây bị teo tóp lại, rễ bị khô và dễ gãy.

Vì vậy tuyệt đối không nên đem trồng ngay khi cây ở trong tình trạng này.

Việc cần làm là khi nhận được hãy mở ngay thùng xem xét xem cây có bị dập gãy gì không? Nếu bị, những vết thương đó là nơi cho vi trùng hay nấm dễ dàng xâm nhập. Sau đó dùng dao hay kéo đã khử trùng cắt bỏ các lá, thân cây, rễ bị thối hay bị gãy.

Kinh nghiệm cho biết rằng nếu cắt bớt rễ đi cây sẽ mọc thêm rễ mới. Phun thuốc diệt vi trùng và diệt nấm với 2 thìa cà phê Physan 20 cho lít nước hay rắc bột diêm sinh, bột quế hay các thứ thuốc khác. Để cho khô sau đó ngâm lan vào một dung dịch với liều lượng cho 4 lít nước âm ẩm như sau:

- 1 thìa súp đường vàng
- 1 thìa cà phê phân bón 15-15-15 hay 30-10-10
- 1 thìa B1
- 5 giọt Superthrive hay 1 viên thuốc ngừa thai.

Ngâm lan khoảng 1 giờ, sau đó để cho ráo nước khoảng 2 giờ rồi lại ngâm tiếp trong vòng 2-3 ngày để đoạn chắc rằng cây và rễ đã hút đầy đủ nước. Không nên ngâm cây suốt đêm hoặc khi nhiệt độ xuống dưới 65°F hay 18°C.

Sau đó để cây vào chỗ rợp mát và cách xa các cây khác để phòng lây bệnh. Hãy để lan trên giàn hoặc trên sơ dừa hoặc trên rêu Phagnum moss, đừng để xuống đất.

Phun sương mỗi ngày 2-3 lần tùy theo khí hậu. Nếu càng nóng, càng phun nhiều lần hơn nhưng đừng để cho cây quá ướt. Chỗ để cây lan tơ rế cần phải thoáng đãng và ẩm áp trên 70°F hay 21°C, không có gió lùa lạnh lẽo.

Nếu cây nhỏ có thể bỏ vào trong bao nylon rồi buộc kín lại. thỉnh thoảng mở ra, phun thêm chút nước, dựng cây thẳng lên cho tới khi cây ra mầm non hay ra rế. Đừng vội vàng đem trồng ngay, hãy đợi đến khi cây ra rế dài chừng 3-4 phân.

Khi trồng nên ngâm vỏ cây và vật liệu trồng trong nước tối thiểu 24 giờ, **nếu không các vật liệu này sẽ hút hơi ẩm trong cây ra.**

Đặt vào chỗ rợp mát nhưng ẩm áp và đừng tưới trong 2-3 tuần lễ và chỉ phun nước sơ sơ trên lá và chậu cây, như vậy rế sẽ mọc ra.

Nên nhớ phải dùng que hay kẹp để giữ cho cây khỏi lung lay và làm hư đầu rế. Khi cây đã bén rế, tưới nước và bón phân thường xuyên hơn.

Trường hợp những cây Vanda, Mokara muốn treo mà không muốn trồng trong chậu, cần phun nước có pha dung dịch kê trên vài lần một ngày trong 3-4 ngày.

Hồng Hạnh
12-2008